

Janne Rastas ja Okko Ojanen päättivät tarttua toimeen: "TILANNE EI OLE ITSESTÄÄN KOHENEMASSA"

Viime kesänä ilmestyi TAO r.y:n eri kanaviin ja monille Facebookin keskustelupalstoille Janne Rastaa ja Okko Ojaseen kannanotto. Mistä oikein on kyse ja mitkä miehet ovat asialla?

Miksi laaditte kannanoton?

– Tekninen työ on kokonaisuus, joka innostaa nuoria teknisten alojen jatko-opintoihin ja antaa niihin liittyviä perusvalmiuksia. Lisäksi teknisen työn yhteydessä oppilas voi oppia työn teon kulttuuria, joka on työelämässä keskeistä. Teknisten alojen osaaminen on elintärkeää Suomen vientivetoisen kansantalouden kannalta, ja tekniikan alan ammattilaisista on pulaa. Teknisellä työllä on myös syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus, koska siinä voivat jopa loistaa sellaisetkin oppilaat, jotka eivät pärjää lukuaineissa, Ojanen ja Rastas perustelevat.

Heidän mukaansa tämä ilmiö on tuttu varmasti jokaiselle teknisen työn opettajalle:

– Toki koulussa muutenkin menestyvät oppilaat ovat usein hyviä myös teknisessä työssä. Oppilas voi teknisen työn tunneilla osoittaa ja kehittää osaamistaan monin erilaisin tavoin. Lisäksi tekninen työ edistää tutkitusti sukupuolten välistä tasa-arvoa, sillä se innostaa myös tyttöjä hakeutumaan teknisten alojen jatko-opintoihin. Tällainen kehitys paitsi vähentää työmarkkinoiden jakautumista miesten ja naisten aloihin, myös edistää palkkatasa-arvoa, koska ansiotasoa teknisillä aloilla on korkea.

Kannanoton tekijöiden mielestä on kaikkien yhteiskunnan intressiryhmien etu, että teknisen työn opetus järjestetään mahdollisimman laadukkaasti:

– Kyse on paljon suuremmista asioista kuin yksittäisestä koulun oppiaineesta. Teknisen työn keskeisiä merkityksiä ei ole ymmärretty, kun nykyisiä opetuksen normeja on laadittu, vaan aineemme on ajettu alas niin perusopetuksessa kuin opettajankoulutuksessa. Yläkoulun pakollisista tunteista on hävinnyt jopa

67 % ja opettajankoulutuksessa teknisen työn aineenhallinnalliset sisällöt ovat hvenneet murto-osaan. On erikoista, että oppiainetta halutaan väkisin viedä suuntaan, jota oppilaat tutkitusti eivät koe mielekkääksi. Nyt oppilas on unohdettu, vaikka oppiaineen pitäisi motiivoida ja kehittää oppilasta, ja sitä kautta palvella myös yhteiskuntaa, he jatkavat.

Nykytilanne kaunistelematta esiin

Rastas ja Ojanen toivat kannanotossaan esille teknisen työn keskeiset merkitykset ja nykytilanteen epäkohdat.

– Teimme myös konkreettisia toimintaehdotuksia, joilla tilannetta voidaan parantaa. Koemme, että näiden asioiden esiin nostaminen ja ratkaiseminen on tärkeää suomalaisen yhteiskunnan kokonaisedun kannalta, he perustelevat.

Okko Ojanen ja Janne Rastas ovat tehneet vaikuttamistyötä omissa nimissään, eivät TAO r.y:n nimissä:

– Omilla nimillä toimiminen on ainoa vaihtoehto silloin, kun jotakin asiaa lähdetään ruohonjuuritasolta viemään eteenpäin. Näin myös vastaamme itse kirjoituksistamme ja tulevaisuudenviisioistamme. Pidämme tätä rehellisenä ja kaikille selkeänä toimintatapana, he perustelevat.

Mikä sai sitten tarttumaan toimeen?

– Olemme seuranneet tilanteen kehitystä huolestuneina. Kun kävi ilmeiseksi, että tilanne ei ole itsestään kohenevassa, päätimme tarttua toimeen. Omaan kokemukseemme perustuen ja myös saatavissa olleen tiedon mukaan oppilaiden suhtautuminen uudistukseen oli ennustettavissa, Ojanen ja Rastas taustoittavat.

Kannustusta kollegoilta

Ojaseen ja Rastaa toiminta on saanut kannustavaa palautetta kollegoilta, ja myös useita hyviä neuvoja ja ehdotuksia:

– Teknisen työn opettajat ovat kaikki samassa veneessä tässä tilanteessa. Käsityön nykyiset ongelmat koskevat myös tekstiilityötä. Kannustamme kaik-

kia teknisen työn ja tekstiilityön opettajia toimimaan tahoillaan tilanteen parantamiseksi, he suosittelevat.

Tämän kevään Meriseminaarissa Okko Ojanen ja Janne Rastas kutsuttiin TAO r.y:n työvaliokuntaan asiantuntijoiksi:

– TAO r.y. päätti Meriseminaarin yhteydessä, että tekniselle työlle aletaan selkeästi tavoitella oman oppiaineen asemaa. Se oli tärkeä päätös ja ainoa mahdollinen tässä tilanteessa, sillä jos jäämme osaksi yhteistä käsityötä, teknisen työn näivettäminen jatkuu. Silloin koko oppiaineemme katoaa tuota pikaa. On hienoa, että TAO r.y. kuuntelee ajatuksiamme tässä tärkeässä kysymyksessä, he kiittelevät järjestöä tuesta.

Vaikuttamistyössä on useita lyhyen aikavälin tavoitteita. Ojanen ja Rastas nostavat esiin, käsityön tukimateriaaliin kuuluvan ohjeen ”Käsityön opetuksen järjestäminen”, joka linjaa, että oppilas eisaa tehdä valintaa teknisen työn ja tekstiilityön väliltä.

– Annettu ohje on ristiriidassa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kanssa.

Niissä sanotaan, että opetusta painotetaan oppilaiden mielenkiinnonkohteiden mukaan. Tilanne on johtanut sekä teknisen työn että tekstiilityön suosion romahtamiseen, kuten Kallion ja Hilmolan tutkimuskin todistaa.

– Painotusasiaan liittyvä tärkeä käytännön huomio on, että monessa kunnassa on vallalla käsitys, että yläkoulun taito- ja taideainevalinnaisen opetusta ei saisi painottaa tekniseen työhön tai tekstiilityöhön. Käsitys on virheellinen. Taito- ja taideainevalinnainen saa olla painotettua opetusta, kunhan opetus toteutetaan käsityön tavoitteiden suunnassa. Olemme varmistaneet asian kirjallisesti Opetushallituksesta, Ojanen ja Rastas selvittävät.

Mikä teitä motivoi tällaiseen työhön?

Okko Ojaseen ja Janne Rastaa mukaan teknisen työn opetuksen kehittämisessä on kyse paljon isommista asioista kuin vain yhdestä oppiaineesta.

– Teknisen työn opetusta kehittämällä on mahdollista vaikuttaa moniin tärkeisiin yhteiskunnallisiin asioihin. Se motivoi meitä.

– Toki myös työstä saatu positiivinen palaute antaa uskoa. Olemme olleet yhteydessä moniin eri tahoihin. Tähän mennessä kirjallisen tukensa toiminnallemme ovat antaneet Elinkeinoelämän keskusliitto EK, keskusjärjestö Akava ja Suomen Yrittäjät. EK piti aiemmin uusia opetussuunnitelman perusteita hyvinä, mutta nyt se havahtui siihen, että teknisen työn kohdalla on tehty virhe. Ilauduimme helmikuussa siitä, että teknisen työn asema peruskoulussa ja opettajan koulutuksessa nousi esiin eduskunnassa, kun kansanedustaja Olavi Ala-Nissilä jätti asiasta kirjallisen kysymyksen opetusministerille.

Valtakunnallinen julkisuus sai jatkoa 28. maaliskuuta, kun Suomen Kuvalehti käsitteli teknisen työn kysymyksiä pääkirjoituksessaan.

– On erinomaista, että arvovaltainen lehti nosti oppiaineemme aseman ja merkityksen julkiseen keskusteluun. Yksittäisistä positiivisista kommentista voisi mainita kansanedustaja Ilkka Kanervan toteamuksen. Hän sanoi

antavansa pyrkimyksellemme täyden tukensa. Kanervan mukaan asia on strateginen, koska siinä ratkaistaan Suomen tulevaisuus.

Jatkuvaa keskustelua merkittävien tahojen kanssa

Okko Ojanen ja Janne Rastas käyvät jatkuvasti keskusteluita eri tahojen kanssa, ja vastaanotto on heidän mukaansa ollut joka puolella positiivinen.

– Teknistä työtä arvostetaan suuresti monella taholla, kunhan sen tärkeimmät merkitykset tuodaan esiin. Niitä

ovat kansantaloudellisesti olennainen tekniikan aloille innostaminen ja jatko-opintovalmiuksien antaminen, sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Yhteiskunnan eri puolilla vallitsee nyt tahtotila, joka mahdollistaa teknisen työn kehittämissen laadukkaaksi oppiaineeksi.

PEKKA VÄKIPARTA,
JANNE RASTAS
JA OKKO OJANEN, TEKSTI

KETKÄ?

Okko Ojanen, 32.

Töissä Ulvilan kaupungilla teknisen työn opettajana yläkoulussa sekä luokanopettajana alakoulussa. Aiemmin työskennellyt lastensuojelulaitoksessa hoito- ja kasvatustyön ohjaajana, erityisluokanopettajana sekä mm. rakennusalalla ja sopimussotilaana.

Janne Rastas, 39.

Töissä Paimion kaupungilla teknisen työn lehtorina. Valmistunut Raumalta 2010. Aiemmin työskennellyt metalli-, pinnankäsittely- ja rakennusalalla sekä rauhanturvatehtävissä. Opiskeluaikana työskennellyt myös lastenkodin ohjaajana.

laservision

Suomen paras laserosaaminen käytössänne!

Markkinoiden laajin valikoima laitteita kaikkeen lasertyöseen. Meiltä löytyy laserit, savukaasuimurit, suojalasit, materiaalit sekä kattavat tukipalvelut.

Kysy lisää avaimet käteen –paketeista!

KILT Oy

Vesiroineenkatu 3, 33720 Tampere

myynti@kilt.fi | p. 020 785 1515

www.kilt.fi | www.kaivertajankauppa.fi

KILT
Lasereita tekijöille